

Provincie Utrecht
Provinciale Staten-Commissie RGW
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

De Bilt, 11 mei 2011
L390/11/CB

Onderwerp: Natuur en landschap in Bestuursakkoord tussen Rijk en Provincie

Geachte heer/mevrouw,

Er is een bestuursakkoord in voorbereiding om taken van het Rijk naar de Provincie en naar gemeenten te verschuiven. De provincie wordt volgens dit akkoord nog meer dan nu de hoeder van natuur en landschap. Dat juichen we als natuurorganisaties toe. De provincie heeft de benodigde kennis in huis en is het juiste schaalniveau om gebiedsprocessen te organiseren en te regisseren. Utrecht heeft laten zien daar ook succesvol in te zijn en een goed balans van belangen te kunnen vinden. Toch dreigt deze overdracht van taken helemaal mis te gaan. Terecht hebben de provincies, verenigd in het IPO, de randvoorwaarden voor decentralisatie van de taken voor natuur en landelijk gebied vooralsnog niet geaccepteerd. In deze brief benadrukken we vanuit onze betrokkenheid bij het natuur- en landschapsbehoud dat de provincie de kans loopt om opgezadeld te worden met een driedubbel probleem: een ontoereikend budget, creatieve oplossingen worden bij voorbaat onmogelijk gemaakt en de zwarte piet is voor de provincie.

Ontoereikend budget

Het Rijk wil de verantwoordelijkheid voor ontwikkeling, behoud en beheer van de natuur aan de provincies overdragen, maar na aftrek van 60% van het budget. Het Planbureau voor de Leefomgeving heeft echter berekend dat er juist méér geld nodig is om de achteruitgang van de natuur tot staan te brengen en aan de internationale verplichtingen te voldoen. Zo'n groot verschil tussen doelen en beschikbare middelen leidt tot mislukkingen en verlies van draagvlak. De aanleg van groengebieden ten behoeve van Recreatie om de Stad is onzes inziens een essentieel onderdeel van de groenstructuur, omdat juist hier zeer veel inwoners van de provincie kunnen genieten van de natuur. De ambitie om natuur bij de stad nog toegankelijker en bereikbaarder te maken blijft, maar het budget voor Recreatie rond de Stad wordt in het voorstel van het Rijk, ondanks harde bestuurlijke toezeggingen, zelfs ingetrokken.

Stichting Het Utrechts Landschap

Landgoed Oostbroek te De Bilt

Postbus 121, 3730 AC De Bilt, Telefoon (030) 2205555, Fax (030) 2205544, www.utrechtslandschap.nl
Postbank 192868, F. van Lanschot Bankiers 69.97.60.615

aangesloten bij DE LANDSCHAPPEN, het samenwerkingsverband van de 12 provinciale Landschappen

Creatieve oplossingen worden onmogelijk gemaakt

Elke euro beheersubsidie wordt door de natuurbeherende organisaties (Het Utrechts Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer) verdubbeld tot verdriedubbeld. Dat geld komt uit vaste inkomstenbronnen, zoals pacht, vakantiehuisjes en donaties en is hard nodig om het beheer van opengestelde natuurgebieden rond te krijgen. De kans is reëel dat de verantwoordelijkheid voor Staatsbosbeheer naar de provincies gaat, maar er is geen enkele garantie voor de bijbehorende financiële middelen. Ook reeds aangekochte ruilgronden, waarmee zonder verdere aankoopkosten nieuwe natuur kan worden gerealiseerd, mogen daar in het voorstel van het Rijk niet voor worden gebruikt, maar moeten worden verkocht. Veel mogelijkheden om creatieve oplossingen voor de financiële krapte te vinden dreigen daardoor bij voorbaat onmogelijk gemaakt te worden.

Zwarte piet

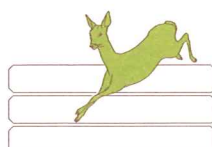
Provincie Utrecht heeft oplossingen gevonden voor een aantal heikele problemen in het landelijk gebied. Meestal was natuur een onmisbaar element van de oplossing: Natuur in combinatie met recreatie rond Amersfoort en Utrecht, natuur in combinatie met verlaging van het overstromingsrisico langs de Rijn en natuur in combinatie met het stoppen van bodemdaling in het veenweidegebied in De Venen. Provincie Utrecht heeft daar, in opdracht van het Rijk, plannen voor gemaakt, toezeggingen gedaan aan omwonenden en er werd grond te koop aangeboden om de plannen te realiseren. Nu dreigt het Rijk de stekker er uit te trekken door een drastische verlaging van het budget voor natuur en intrekking van het budget voor Recreatie om de Stad. Als dat doorgaat kan de provincie op veel plaatsen haar toezeggingen niet waar maken - het Rijk past tijdens het spel de regels aan, de provincie krijgt de zwarte piet.

Ongunstige voorwaarden in bestuursakkoord

Nu is de vraag actueel tegen welke voorwaarden de provincie de verantwoordelijkheid voor natuur en landschap over wil nemen van het Rijk. Het bestuursakkoord waarin dit geregeld wordt zou in juni ondertekend moeten worden. De uitspraken van de Staatssecretaris in de media en in de Tweede Kamer wijzen erop dat de provincie zeer ongunstige voorwaarden zal krijgen voorgelegd. Als ze deze accepteert volgt daaruit grote schade voor ons landelijk gebied.

Akkoord van Utrecht

Provincie Utrecht heeft al een voorstel gemaakt hoe het wel kan. Het Akkoord van Utrecht geeft een ontwikkelingsgerichte oplossing voor de problemen die we hierboven noemen: Een deel van de nieuwe natuur moet met voorrang voor 2018 gerealiseerd worden, een deel kan (met pijn in ons natuurbeschermershart) achterwege gelaten worden en een deel kan na 2018 gerealiseerd worden, of in combinatie met slimme kostendragers. De oplossing wordt ruimtelijk zo vormgegeven dat veel minder landbouwbedrijven beperkingen ondervinden van het natuurbeleid. Zowel natuurorganisaties als LTO steunen daarom de uitgangspunten van het akkoord. Het Akkoord van

Utrecht gaat er echter vanuit dat het Rijk nog een budget voor aankopen beschikbaar stelt en dat er voldoende budget voor beheer zal zijn. Omdat deze uitgangspunten buiten bereik lijken te raken dreigt het akkoord te sneuvelen voordat het is getekend. Zoals bekend ontbreken in dit Akkoord afspraken hoe we verder gaan met RodS; afspraken hierover tussen provincie, regio, gemeenten, beheerders en overige betrokkenen zijn zeer gewenst.

Nu alle seinen bij het Rijk op rood blijven staan, roepen wij de Staten van Utrecht op om pal te staan in de onderhandelingen met het Rijk. We rekenen er op dat u alleen genoeg neemt met een bestuursakkoord waarin voldoende budget en mogelijkheden aan de provincies worden toebedeeld om de nieuwe taken goed uit te voeren. Dan hebben wij er vertrouwen in dat we samen met Provincie Utrecht natuur en landschap verder kunnen ontwikkelen.

M.J. Glastra

directeur-rentmeester,
Stichting Het Utrechts Landschap

mede namens Natuurmonumenten en de Natuur- en Milieufederatie Utrecht

